

לישועתך קויתי

על שולחנו של הגאון המקובל
איש האלקים הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל נחמני ז"ע
מחבר הספרים הקדושים זרע שמשון ותולדות שמשון

פרשת בלק תשפ"ב | גליון מס' 351

המעשה, שנכנס אביהם אצל אביו במרמה.

ויש לפרש, כי הנה יש צד לומר, אשר הגם שלקח יעקב את הברכות במרמה, מכל מקום לא היה ראוי להתקלל אחר כך על ידי יצחק. כי הגם שהיה בליבו לברך את עשיו, מכל מקום אחרי שברכו בפיו, אין מן הראוי לחזור ולקללו. ומטעם זה, אף חזר יצחק וקיים את הברכה, באומרו 'גם ברוך יהיה'.

אלא שמקללת אפם של שמעון ולוי, מוכח כי ההיפך הוא הנכון. ובאמת, קיום הברכה על ידי יצחק אבינו, מלמדת איך שבני ישראל, אינם ראויים להתקלל משום צד.

ביאור הדברים, כי אמירת יעקב 'כי באפם הרגו איש', הלא בסובה על הריגתם של אנשי שכם, על ידי שמעון ולוי. והנה סיבת הריגת אנשי שכם, היתה בגלל שטימאו את דינה אחותם. אך כבר כתבו המקובלים ('עמודיה שבעה', בשם האר"ז¹), כי אליבא דאמת, בכלל לא טמאו אותה. ואדרבה. דינה נטרה על ידי מעשה זה, מזוהמת זקנתה אשתו של תרח.

נמצא איפה, כי אומנם כלפי חוץ נראה, כאילו נהגו שמעון ולוי כראוי, כבואם להעניש את אנשי העיר, על אשר טימאו את אחותם. אולם האמת היא, שלא היה להם לנהוג כן. שכן, הם כבר ידעו לנכון, שחמור בנו של שכם, בכלל לא פגם באחותם. ואכן, נחשב להם הדבר כעוון, ובשל כך, הוכיח אותם יעקב. אבל טעמם של שמעון ולוי היה, מאחר וכלפי העולם, נעשתה כאן נבלה וגנות לישראל.

הרי לנו ששמעון ולוי, נחשב להם הדבר כחטא, מה שלא התייחסו אל פנימיות המעשה של שכם, אשר היה מועיל. כי אם לגוף המעשה החיצוני, שהיה נראה כנבלה. ועם כל זה, לא קילל יעקב אלא את אפם. מדוע אם כן, יצחק שבפנימיות ליבו התכוון לברך את עשיו, הלך אחרי המעשה של ברכתו את יעקב, ואמר 'גם ברוך יהיה'.

כי ידעתי את אשר תברך מבורך ואשר תאור יואר. כי ידעתי - על ידי מלחמת סיחון, שעזרתו להכות את מואב. (במדבר כ"ו ובצ"ח)

לכאורה קשה, אם אכן ידע סיחון את כוחו של בלעם בפיו, מדוע לא שכרו, גם בשעה שיצא להילחם עם ישראל.

אך יש לבאר בפשטות, על פי מה שכתב רש"י (לעיל כא כג), 'אילו היתה חשבון מליאה יתושין, אין כל בריה יכולה לכבשה. ואם היה סיחון בכפר חלש, אין כל אדם יכול לכבשו. וכל שכן, שהיה בחשבון'.

הנה כי כן, בשעה שביקש סיחון לכבוש מידי מואב, את עיר המבצר חשבון, אשר אין כל בריה יכולה לכבשה, הבין כי לולא עזרתו של בלעם, לא יוכל לכבוש אותה. אולם כעת, כאשר כבר היתה חשבון בידו, סמך על מבצריה ועל גבורתו גם יחד. עד שחש, כי אינו נצרך עוד לשום סיוע.

(זרע שמשון פרשת בלק, מאמר א)

מה אקב לא קבה א-ל (במדבר כ"ח)

מה אקב לא קבה א-ל - כשהיו ראויים להתקלל, לא נתקללו. כשהזכיר אביהם את עוונם, כי באפם הרגו איש (בדל"ט מט ו), לא קילל אלא את אפם. שנאמר (ש"ז ז), ארוך אפם כי עז. וכשנכנס אביהם במרמה אצל אביו, היה ראוי להתקלל. מה נאמר שם (בדל"ט כז כג), גם ברוך יהיה. (רש"י)

הנה נטילת הברכות על ידי יעקב מאביו במרמה, הלא קדמה לקללתו את אפם של שמעון ולוי. מדוע אם כן, מהפך רש"י את סדר הדברים, בהזכירו תחילה, שלא קילל יעקב אלא את אפם. ולאחר מכן, מביא את

אמת, שהיא היפך המוות, כמאמר חכמים (שבת קד).
'קושטא קאי'. ובאמת, על יעקב אבינו דרשו חז"ל
(תענית ה): 'יעקב אבינו לא מת'.

(על פי זרע שמשון פרשת בלק, מאמר ה)

אלא בעל כורחך לומר, שלעולם אין בני ישראל
ראויים להתקלל. לכן, פעם הולכים אחרי המעשה
ופעם אחרי המחשבה. ובלבד, שלא לקללם חלילה.

(זרע שמשון פרשת בלק, מאמר ד)

מה טבו אהליך יעקב משכנתיך ישראל (במדבר כד ה)

יש לדקדק, למה פותח הפסוק, מה טבו אהליך יעקב.
מדוע לא די בכך שהיה אומר, 'טבו אהליך יעקב',
מבלי להוסיף תיבת 'מה'.

ויש לומר, כי הנה ברכתו זו של בלעם, פירשוה
בגמרא (סנהדרין קה), שנאמרה על בתי כנסיות ובתי
מדרשות. עוד יש להקדים, מה שכתבו המקובלים
(ראה ראקאנט'י פרשת ואתחנן), שסוד המזווה הוא
'זו מות'. היינו, שהמזווה מגינה על הבית ומרחיקה
ממנו את המוות.

והוסיפו עוד לרמוז בתיבת מזוזות, כי אותיות וזו
שבגימטריא שם הוי"ה, מפרידות המה בין האותיות
מת. כלומר, בין האות מ שבראש התיבה, לבין האות
ת שבסופה. וזה מה שאמרו בזה הקדוש (פרשת בא
לו), 'כתוב שמי על פתחך'. כי השם הקדוש הזה,
מפריד את המוות ומרחיקו.

והנה, בתי כנסיות פטורים מן המזווה, (ראה יומא
יא). והטעם, משום ששם אין מוות ואין צורך
להפרידו. אדרבה. בתי כנסיות ובתי מדרשות, הם
המה מקור החיות. לכן אמר הפסוק מה טובו, שהוא
בגימטריא ס"ח, כמניין חיים.

מאותה סיבה, הזכיר כאן הפסוק את יעקב, באומרו
אהליך יעקב. כי כבר נאמר (מיכה ז ו), 'אתן אמת
ליעקב', אשר רמז יש בזה לענין החיים. כי האות א,
נכתבת בשתי יודי"ן, אחת מלמעלה ואחת מלמטה.
וביניהם מפרידה באלכסון האות וי"ו. מספר כל אלו
יחד, עולה כמניין שם הוי"ה. וכשנצרף את האות א
הרומזת אל השם הקדוש לאותיות מת, תתקבל תיבת

הלכתא כנחמני

הבקשה אושרה!

נספר אחד הנפיצים באזור ירושלים. יום חמישי,
אני עורך קניות לטבת קודש, וליכי דופק בקרבי,
לאחרונה לא הכנסתי לבנק שום כסף, כעת אני
רוצה להוציא כסף מהכספומט לטבת הטבת
הקרבה, אך הבנק יש רק הוצאות. מה עושים?

אחזתי בשלישונות סבידי, ובקשתי, רבוננו de אלוס,
עה נא פככות הצדיק הזה, יאשרו לי בבנק
לנדון כסף. ומהצדיק הנכתי לבקש, אנא הרב
שעון חיים בן הרב נחמן מיכאל, אשר אני לוכה
כל שבוע לטרוח בחום ובקור, ביום ובלילי, להפיל
דברי תורתך הקדושים, ובקשה בתחנונים דא
אבוס ולא אכלם באין לי חליטה זרכי טבת.

התקשרתי לבנק בלב רצון יותר, ובקשתי יאשרו
לי חריטה נוספת. הנכתי לכספומט, ואני בא
להוציא כסף, האן הקיר הזה יצא כסף? אכן,
בחסדי ה' נחרות הסיכויים המעטים, נתנו לי
לנדון. איך אחר לי הפקיד לאחר נכון: הבקשה
אושרה!!! אכן, הבקשה נחשלה אושרה כדבר
ז"ע!!

טוב שמוע

בשורה טובה תדשן עצם, הופיע! הספר 'זרע שמשון המפואר' לקט אמרים נבחרים
לחומש דברים ומגילות קינות וקהלת. ניתן כבר ב"ה להשיג בחנויות הספרים.
כמו כן, בירושלים: 05832-80300, בבני ברק: 05484-69674, בשאר הארץ: 05276-97791
בהודאה להשי"ת, הושלם הסט!!! ובתפילה להמשך הצלחה והפצה.

להארות משוב וכן לקבלת העלון במייל lk0772027554@gmail.com